

वारङ्गः [वृ-अङ्गच् णिन् Un. 1. 114] 1 The handle of a sword, knife &c. -2 The narrow end to which the handle is fastened.

वारटम् 1 A field. -2 A number of fields. -टा A goose.

वारण a. (-णी f.) [वृ-ल्यु ल्युट् वा] Warding off, resisting, opposing; मत्तवारणताप्राक्षो मत्तवारणवारणः Mb. 3. 146. 29. -णम् 1 Warding off, restraining, obstructing; न भवति विसन्तुवार्णं वारणानाम् Bh. 2. 17. -2 An obstacle, impediment. -3 Resistance, opposition; अलं युदेन राजेन्द्र सुहदां शृणु वारणम् Mb. 5. 138. 20. -4 A door, gate (कवाट); विडालोद्धकचरितामालीननरवारणाम् । तिमिराभ्याहतां कालीमप्रकाशां निशामिव ॥ Rām. 2. 114. 2. -5 Defending, guarding, protecting. -णः 1 An elephant; न भवति विसन्तुवार्णं वारणानाम् Bh. 2. 17; Ku. 5. 70; R. 12. 93; वारी वारैः सस्मरे वारणानाम् Śi. 18. 56. -2 An armour, mail-coat. -3 The trunk of an elephant; बाहूत्तमैवार्णवारणामैनिवारयन्तौ परवारणामौ Rām. 6. 40. 21. -4 An elephant-hook; निशितेन वारणेन वारणं सुहुर्मुहुरभिघ्नन् Dk. 2. 4. -Comp. -कृच्छ्रः a penance consisting in drinking only rice-water. -केसरः see नागकेसर. -पुष्पः a species of plant; श्यामान् वारणपुष्पांश्च तथाऽष्टपदिका लताः Mb. 13. 54. 6. -बुषा, -बुसा -वल्लभा the plantain tree. -साहयम् N. of Hastināpura. -हस्तः a particular stringed instrument.

वारणसी See वाराणसी.

वारणावतः, -तम् N. of a town.

वारत्रम् A leather thong.

वारंवारम् ind. Often times, repeatedly, again and again; वारंवारं तिरयति दृशोरुद्रमं बाष्पपूरः Māl. 1. 35.

वारला 1 A wasp. -2 A goose; cf. वरुणा.

वारलीकः Eleusine Indica (Mar. नाचणी ?).

वाराणसी The holy city of Benares; कदा वाराणस्याम-मरतटिनीरोधसि वसन् Bh.

वारांनिधिः The ocean; पाथोधिर्जलधिः पयोधिरुदधिर्वां-निधिर्वांरिधिः Udb.

वाराशिः (वार + राशिः) An ocean; वाराशिगभीराम्भसि काराभवनेऽभिप्रस्तामिह मुस्तामिव यस्तामुददार्षीत् Vis. Guṇā. 387.

वाराह a. (-ही f.) [वराहस्येदं प्रियत्वात् अण्] Relating to a boar; वाराहीमात्मयोनेस्तनुमबनविधावारिथतस्यानुरूपां Mu. 7. 19; Y. 1. 259; शक्तिः साप्याययौ तत्र वाराहीं विभ्रती तनुम् Devīmāhātmya. -हः 1 A boar. -2 A kind of tree. -Comp. -कर्णी Physalis Flexuosa (अश्वगन्धा). -कल्पः N. of the present Kalpa (that in which we are at present living). -पुराणम् N. of one of the 18 Purāṇas.

वाराही 1 A sow. -2 The earth. -3 The Śakti of Viṣṇu in the form of a boar. -4 A measure. -Comp. -कन्दः N. of a bulbous plant (Mar. डुकरकंद).

वारि n. [वृ-इच् Un. 4. 124] 1 Water; यथा खनन् खनित्रेण नरो वार्यधिगच्छति Subhās. -2 A fluid. -3 A kind of perfume (बाल or हीवेर). -रिः, -री f. 1 A place for fastening an elephant; वारी वारैः सस्मरे वारणानाम् Śi. 18. 56; R. 5. 15. कर्मन् n. method of catching elephants with traps; Mātāṅga L. 10. 1. -2 A rope for fastening an elephant. -3 A hole or trap for catching elephants. -4 A captive, prisoner. -5 A water-pot. -6 N. of Sarasvatī. -7 Speech. -Comp. -अयनम् a reservoir of water, pond; दूरे वार्ययनं तीर्थं लक्षण्यं केशधारणम् Bhāg. 12. 2. 6. -ईशः 1 the ocean; (चरणः) चिरं चेतश्चारी मम भवतु वारीशदुहितुः Lakṣmilaharī S. 6. -2 N. of Viṣṇu. -उद्भवम् a lotus. -ओकः a leech; यथाल्पमदन्त्याद्यं वार्योकोवत्स-षट्पदाः Ms. 7. 129. -गर्भः a cloud. -गृहम् a pond. -कर्पूरः a kind of fish (इलीश). -कुञ्जकः the plant शृङ्गाटक. -कूटः a turret protecting the access to the gate of a town. -क्रिमिः a leech. -चत्वरः a piece of water. -चर a. aquatic. (-रः) 1 a fish. -2 any aquatic animal; अतृणी चाप्रवासी च स वारिचर मोदते Mb. 3. 313. 15. -चामरम् moss. -ज a. produced in water. (-जः) 1 a conchshell; प्रणनाद सांनहनिकोऽस्य वारिजः Śi. 15. 72. -2 any bivalve shell. (-जम्) 1 a lotus; दधद्विरभितस्तदौ विकचवारिजाम्बू नदैः Śi. 4. 66. -2 a kind of salt. -3 a kind of plant (गौरसुवर्ण). -4 cloves. -तस्करः 1 a cloud. -2 the sun. -त्रा an umbrella. -दः 1 a cloud; बितर वारिद वारि दवातुरे Subhās; Bv. 1. 30; विद्युद्धारिदगर्जितैः सचकित Mk. (-दम्) 1 a kind of perfume; राक्षारवधवर्षाभूकटुकोशीर-वारिदैः Suśr. -2 an offerer of water to ancestors; पितुर्भवं वारिदः Ve. 6. 24. -द्रः the Chātaka bird. -धरः a cloud; नववारिधरोदयादहोभिर्भवितव्यं च निरातपत्वरम्यैः V. 4. 10. -धारा a shower of rain. -धिः 1 the ocean; वारिधिसुतामक्ष्णां दिदृक्षुः शतैः Git. 12. -2 a jar or pot. -नाथः 1 the ocean. -2 an epithet of Viṣṇu. -3 a cloud. -4 the habitation of the serpent-race. -निधिः the ocean. -पथः, -यम् 'journey by sea', a voyage. -पिण्डः a frog in the middle of a stone. -प्रवाहः a cascade, water-fall. -भवः a conch. (-वम्) antimony. -मसिः, -मुच m., -रः a cloud. -यन्त्रम् a water-wheel, a machine for drawing up water; बिन्दूक्षेपान् पिपासुः परिपतति शिखी भ्रान्तिमद्वारियन्त्रम् M. 2. 13. -रथः a raft, boat, float. -राशिः 1 the ocean. -2 a lake. -रुहम् a lotus. -लोमन् m. 1 N. of Varuṇa. -2 collyrium. -वरः Carissa Carandas (Mar. करबंद). -वल्लभा Batatas Paniculata (Mar. मुईकोहाली). -वासः a dealer in spirituous liquors. -वाहः, -वाहनः a cloud; अथ दीपितवारिवाहवर्मा Ki. 13. 20; कृतनिश्चयिनो बन्धास्तुङ्गिमा नोपभुज्यते । चातकः को वराकोऽयं यस्येन्द्रो वारिवाहकः Pt. 2. 142. -शः N. of Viṣṇu. -संभवः 1 cloves. -2 a kind of antimony. -3 the fragrant root called उशीर q. v. -साम्यम् milk.

वारी See वारि (f.).

वारीटः An elephant.

वारुः A war-elephant (विजयकुञ्जर).